

СТАНОВИЩЕ

от проф. дбн Бойко Б. Георгиев, Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН (ИБЕИ – БАН), относно дисертационен труд за присъждане на научна степен “доктор на науките” на тема: “The Oribatida fauna (Acari: Oribatida) of Vietnam: systematics, zoogeography and zonation, formation and role in the soil ecosystem”

Дисертант: проф. д-р Ву Куанг Манх

Разглежданият труд е посветен на актуален и значим проблем – характеризиране на фаунистичното и таксономичното разнообразие на орибатидните кърлежи във важен и интересен район на Ориенталското биогеографско царство – Виетнам. По същество, тази дисертация представлява монографична разработка върху фауната, таксономията и екологичното значение на орибатидите във Виетнам, обобщаваща както собствени изследвания на кандидата, които представляват по-голямата част от проведените до момента разработки, така и проучванията на други автори, работили преди или едновременно с д-р Ву.

Уводът ясно мотивира актуалността на темата на дисертационния труд. Литературният обзор, макар и кратък, е написан добре. Той е стегнат и изчерпателен. С него авторът ни убеждава, че е назрял моментът за един обобщаващ поглед върху фаунистичното разнообразие на орибатидите във Виетнам. Той показва отлична литературна осведоменост, а също и умения за систематизирано, аналитично и зряло изложение на научните достижения в областта.

Целта и задачите са формулирани ясно. Намирам включването на кратка глава за физикогеографските особености на Виетнам за удачно. Методическият подход е съвременен и адекватен на поставените задачи.

Разделът “Резултати и обсъждане” е представен в четири глави. Намирам за особено значима първата глава, в която авторът представя неговите фаунистични и таксономични изследвания. В нея са включени данни за 320 таксона от видовата група, принадлежащи към 163 рода и 60 семейства. Важно е да се отбележи, че половината (155) от таксоните от видовата група са установени за първи път за фауната на Виетнам от автора, а 13 вида са описани за науката от него или с негово участие. Фаунистичната част е богато илюстрирана с изображения на 133 вида от изследваната група, които могат да послужат като ядрото на един атлас на орибатидната фауна на Виетнам. Такова пособие би имало голяма стойност при бъдещи изследвания с екологична насоченост, а също и при обучение на студенти и млади научни кадри. В тази глава е включен и таксономичен анализ на род *Papillacarus*, който убедително показва подготовката на д-р Ву като таксоном.

По мое мнение, първата глава от раздела “Резултати и обсъждания” е най-приносната част от труда на д-р Ву и дори само включените в нея резултати дават основание да му бъде призната най-висока научна квалификация. Тази глава е плод на тридесетгодишен целенасочен труд. Придобитите умения и знания под ръководството на българските зоолози Иван Цонев и Мара

Желева по време на докторантурата в Софийския университет преди повече от 25 години са дали възможност на кандидата да продължи своята работа задълбочено и мащабно. Представените резултати го характеризират като един от съвременните водещи таксономи – специалисти по орибатидни кърлежи, със съществени приноси към разкриването на фауната на групата в Югоизточна Азия. Тук трябва да бъде отбелязана и монографията на кандидата, публикувана в поредицата “Фауна на Виетнам” през 2007 г. В подкрепа на репутацията на д-р Ву като международен авторитет свидетелстват и намерените 77 цитирания от чуждестранни автори на трудовете по дисертацията.

Втората глава е посветена на зоогеографски анализ на изследваната фауна и на зонирването на територията на Виетнам на основата на видовия състав на орибатидите. Препоръчвам на автора при последващо публикуване да се съобрази и с установяването на съответните видове в Ориенталското зоогеографско царство. Например, видовете, означени като афротропически, би трябвало да се разглеждат по-скоро като палеотропически, след като са регистрирани и в Южна Азия. Въпреки дискуссионния характер на използваните зоогеографски категории, представеният анализ дава възможност на читателя да се ориентира относно характера на установените фаунистични комплекси, характеризиращи се с 60% видове, ендемични за Ориенталското царство. Зонирването на фауната на Виетнам е убедително.

Третата глава анализира значението на факторите на средата за формиране на структурата на орибатидните съобщества. Авторът показва, че почвеният тип е основен фактор, с водещо значение. Интерес представлява и посочването на индикаторни видове, характеризиращи повлияните почвени местообитания.

Четвъртата глава разглежда установените фаунистични комплекси от екологична гледна точка. Разгледана е ролята на орибатидните съобщества в почвообразователния процес, като индикатор на климатични промени, а също и потенциалната им роля като междинни гостоприемници на паразитни червеи.

Формулираните 12 извода са логични и са в съответствие с представените резултати и обсъждания. Приемам представената справка за приносите.

По дисертацията са публикувани 37 научни труда, между които една монография и една глава от книга. Част от 35-те статии са в реномирани международни списания като *International Journal of Acarology*, *Acarologia*, *Pan-Pacific Entomologist*, *Journal of Biosciences* и др.

В заключение, проведени са актуални и приносни изследвания, които са намерили отзвук в международната научна общност. Един виетнамски зоолог – български възпитаник се е утвърдил като международен авторитет в научната област, която разработва. Убедено подкрепям присъждането на научната степен “Доктор на науките” на проф. Ву Куанг Манх.

20 декември 2013 г.

Подпис:

(проф. дбн Бойко Георгиев)